

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/147/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118201738
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118201738.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatory Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25 , 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária, JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti žalovanému: X. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX V., o zaplatenie 1.536,63 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/23/2018-41 zo dňa 07.05.2018 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a vyslovil, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaviazať žalovaného zaplatiť mu sumu 1.536,63 eur s príslušenstvom ako nedoplatku z úverového vzťahu, vzniknutého na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.01.2015. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 43a ods. 1; § 43c ods. 1; § 44 ods. 2; § 107 ods. 1, 2; § 451; § 456 a § 457 Občianskeho zákonníka; § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. s poukazom na zákon č. 129/2010 Z.z. skonštatoval, že dňa 21.01.2015 mala byť medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o revolvingovom úvere s nasledujúcimi parametrami: poskytnutá suma úveru - 1320 eur, počet splátok - 42, mesačná splátka - 41,74 eur, ročná úroková sadzba - 18,08 %, poplatok za poskytnutie úveru - 132 eur. Podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré má byť súčasťou zmluvy, bol dátum prvej splátky - 01.03.2015 a dátum poslednej splátky - 01.08.2018. Žalobca v návrhu uviedol, že úver bol zaplatený vo výške 216,45 eur. Súd po preskúmaní Zmluvy o úvere zistil, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda oferta dlžníka sa nachádza v bode 5. tejto zmluvy. Okrem iného dlžník požadoval, aby mu bol poskytnutý úver, ktorého RPMN bude predstavovať výšku 26,17% ročne. V bode 6. zmluvy sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktoré sú zhodné s ofertou dlžníka okrem údajov o RPMN. V zmluve bola dohodnutá RPMN vo výške 25,66% ročne.

3. Prvoinštančný súd pri rozhodovaní vychádzal z právnych úvah týkajúcich sa úkonov smerujúcich k uzavretiu zmluvy so záverom, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Konštatoval, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene výšky RPMN, dochádza tým k zmene podstatných náležitostí Zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k

uzavretiu Zmluvy, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú predmetom tohto konania, uzavreté neboli. Uvedený záver vyplýva aj z rozsudkov KS v Prešove sp. zn. 7Co/11/2017, 17Co/73/2016, 2Co/51/2017, 21Co/109/2017, ako aj v rozhodnutiach KS v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/1266/2014, KS v Žiline sp. zn. 5Co/797/2014 a ďalšie.

4. K názoru žalobcu, že súčasťou zmluvy je aj „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere“ dodal, že ide o listinu vydanú žalobcom až po podpise zmluvy dlžníkom, ktorá len prehlbuje nesúlad medzi návrhom a prijatím zmluvy tak, ako je vyššie uvedené. KS v Žiline vo veci sp. zn. 6Co/107/2016 k tejto otázke uviedol - Krajský súd vyhodnotil oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany odporkyne. Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo).

5. Keďže k poskytnutiu úveru (reálne len vo výške 1188 eur z dôvodu odčítania poplatku 132 eur) došlo zo strany žalobcu 21.01.2015. Subjektívna premlčacia lehota tak uplynula 21.01.2017 a objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 21.01.2018. Ak teda žaloba bola podaná až dňa 19.02.2018 bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty a preto ju súd zamietol s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania.

6. Vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného súd prvej inštancie poukázal na „spôsob dodržania“ postupu s odbornou starostlivosťou pri skúmaní uvedeného. Podľa zaslaných dokladov je príjem žalovaného 281,60 eur. Výdavky žalovaného predstavujú 187 eur a pozostávajú z výdavkov na dlžníka + manžela - 100 eur a nájomného + inkaso, doprava, ostatné - 87 eur. Úplne navlas rovnaké výdavky však má aj dlžník - žalovaný v konaní vedenom pod sp. zn. 9Csp/22/2018, čo svedčí o dešpekte žalobcu k príkazu skúmania bonity s odbornou starostlivosťou a vytvorení systému dopĺňania údajov tak, aby sa povinnosť odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity formálne javila ako dodržaná.

7. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 251; § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP so záverom, že žalobca v konaní neúspešný, nárok na náhradu trov konania nemá a keďže žalovanému zo spisu žiadne trovy nevyplývajú, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

8. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. V odvolaní namietal predovšetkým nesprávne a v rozpore so zákonom súdom vyhodnotenú údaj týkajúcu sa RPMN, ako aj nesprávnu aplikáciu § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ktorý bol dňa 07.02.2018 nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS/11/2016 vyhlásený za protiústavný.

9. Namietal skutočnosť, že súd prvej inštancie nezdôvodnil to, že údaj o RPMN by si účastníci zmluvy legálne mohli dohodnúť, keďže tento údaj nemôže podliehať dohode, ale sa vypočítava v zmysle zákona. Údaj o RPMN sa vypočítava z údajov platných v čase uzavretia zmluvy. Okrem iného ide aj o dátum prvého čerpania úveru, ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase podávania žiadosti o poskytnutie úveru. Je preto nutné, aby tento údaj bol vypočítaný podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, čo nemôže byť zhodné s „predpokladanou RPMN“ uvedenou v bode 5 každej zmluvy. Pritom žalovaný nemohol navrhnúť údaj o RPMN, lebo v jeho žiadosti sa uvádza iba jej predpokladaná hodnota. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/839/2016 zo dňa 29.06.2016. Tvrdil ďalej, že RPMN nepredstavuje predmet záväzku, ale ide o informáciu určenú spôsobom predpísaným zákonom. Ak teda súd dospel k záveru, že nedošlo k vzniku zmluvy z dôvodu, že zmluvné strany sa nedohodli na hodnote RPMN, potom tento záver súdu je vecne nesprávnym. Údaj o RPMN musí byť aktuálny k vzniku zmluvy, v procese predkladania a oznamovania jej výšky dlžníkovi, kedy by musela byť znovu prepočítavaná.

10. K aplikácii § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. so záverom, že nárok by mal byť premlčaný poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS/11/2016, ktorým uvedené ustanovenie bolo vyhlásené za protiústavné. Z rozhodnutia nevyplýva žiaden zákonný dôvod, pre ktorý by sa na uvedené nemalo prihliadať.

11. K záveru súdu o nerešpektovaní povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou v súvislosti s výdavkami žalovaného, ktoré majú byť totožné s údajmi uvedenými v inom konaní uviedol, že tieto sú založené na subjektívnom presvedčení konajúceho súdu. V konaní neboli ani tvrdené, ani preukázané iné žalovaným deklarované vyššie výdavky. Pre posúdenie schopnosti splácať úver postačuje určenie minimálnej sumy výdavkov. Nastavenie sumy výdavkov aspoň v určitej minimálnej hranici za situácie, kedy nie sú preukázané vyššie výdavky, nie je postup porušujúci zákon. Navrhol preto napadnutý rozsudok pre nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie, teda podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP zmeniť a žalobe vyhovieť. Uplatnil si náhradu všetkých trov konania.

12. K odvolaniu sa žalovaný nevyjadril.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 29.03.2019 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

14. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na zdôvodnení správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím dôvodom v zmysle § 387 ods. 2 CSP dopĺňa nasledovné.

15. Súd prvej inštancie v konaní správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Pritom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

16. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k správnym skutkovým zisteniam. Dôkazy vyhodnotil jednak samostatne a jednak vo vzájomnej súvislosti, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam vychádzajúcim zo správne vykonaných dôkazov, aplikujúc pravidlá formálnej logiky. Nie je možné súhlasiť ani s tvrdením odvolateľa, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil. Právnym posúdením je totiž činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny prepis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri uznesenie NS SR z 27.06.2011, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

17. Je nutné uviesť, že odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie je toho názoru, že ak žalobca uviedol údaj o RPMN v listine označenej ako schválenie úveru v inej výške v akej bol tento údaj uvedený v žiadosti o poskytnutie úveru (hoci išlo o predpokladanú výšku RPMN), takýto úkon bolo potrebné posudzovať ako nový návrh, ktorý mal byť účastníkom zmluvného vzťahu riadne prijatý. V zmysle bodu 14 listiny označenej ako žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru na riadne uzavretie zmluvy sa vyžadovalo jej písomné uzavretie. K písomnému prejavu nového návrhu v zmysle § 46 ods. 2 OZ zo strany účastníkov zmluvy však nedošlo. Preto Zmluva o revolvingovom úvere nemohla byť platne uzavretá.

18. Nie je možné súhlasiť ani s tvrdením odvolateľa, že súd prvej inštancie tvrdil, že údaj o RPMN nebol riadne dohodnutý. Zo záverov napadnutého rozsudku vyplýva, že nedošlo k riadnemu uzavretiu Zmluvy o revolvingovom úvere, a to pre neakceptáciu výšky RPMN v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválenie úveru a nie z dôvodu, že nebola dohoda o výške RPMN. Je nutné zdôrazniť, že súd prvej inštancie žalobu zamietol nie z dôvodu, že zmluvné strany sa nedohodli na hodnote RPMN, ale z dôvodu, že žalovaným nebol prijatý nový návrh podmienok zmluvy oznámený mu v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru zo dňa 21.01.2015.

19. K ďalšej odvolacej námietke týkajúcej sa toho, že ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. PL ÚS/11/2016 vyhlásil za protiústavné odvolací súd uvádza, že uvedený nález Ústavného súdu SR bol publikovaný až dňa 27.09.2018. Keďže rozsudok v predmetnej veci bol súdom prvej inštancie vydaný 07.05.2018, bolo správne, aby na uvedené ustanovenie súd prvej inštancie prihliadal.

20. Čo sa týka ďalšej odvolacej námietky ohľadom popretia tvrdenia súdu prvej inštancie, že žalobca nedodrжал postup overovať bonitu žalovaného s odbornou starostlivosťou odvolací súd uvádza, že sa rovnako stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie uvedenom v bode 8 odôvodnenia rozsudku. Už samotný príjem žalovaného vo výške 281,60 eur a jeho výdavky vo výške 187 eur (bez špecifikácie výdavkov na stravu) nasvedčujú tomu, že jeho schopnosť splácať viacero úverov je značne obmedzená, ak nie nemožná. Veriteľ musí byť zodpovedný za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel má možnosť využiť informácie, ktoré poskytol jednak spotrebiteľ, a to už v čase prípravy Zmluvy o úvere a využiť aj iné dostupné informácie, nielen informácie poskytnuté spotrebiteľom. Uvedená povinnosť vyplýva z článku 8 Smernice 208/48. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľa, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, toto vyplýva aj z viacerých rozsudkov Súdneho dvora EÚ. Dôsledok podcenenia bonity je možné vyhodnotiť ako neposkytnutie ochrany veriteľa, ktorý s hrubou nedbanlivosťou porušil povinnosti s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa.

21. Odvolací súd tak považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil, a to aj čo do správneho výroku o trovách konania.

22. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté odvolacím súdom postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, ako aj v súlade s článkom 17 Základných princípov CSP tak, že stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ale zo spisu mu nevyplyvajú žiadne trovy odvolacieho konania, nakoľko v odvolacom konaní nebol aktívny. Preto o trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté tak, že stranám sporu náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola. Správnosť uvedeného rozhodnutia vyplýva aj z uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** j e p r í p u s t n é .

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).